

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

15 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Ursache Petru,

judecători – Timofti Vladimir și Toma Nadejda,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către condamnatul Lașco Ion, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Bender din 13 iunie 2016 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2016, în cauza penală privindu-l pe,

Lașco Ion XXXX, născut la XXXX, originar din r-nul XXXX, s. XXXX, domiciliat în or. XXXX, str. XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 17.08.2015 – 13.06.2016 (prima instanță);
2. 08.07.2016 – 12.10.2016 (instanța de recurs);
3. 24.11.2016 – 15.02.2017 (instanța de recurs în anulare).

Asupra admisibilității recursului în anulare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bender din 13 iunie 2016, Lașco Ion a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 u.c., cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

Conform art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată, a fost adăugată partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătoriei Bender din 18 noiembrie 2014, fiindu-i stabilită definitiv pedeapsa de 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și amendă în mărime de 500 u.c. ce constituie 10000 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că inculpatul Lașco Ion la 21 iulie 2015, aproximativ la orele 18:40, conducând automobilul de model „Volvo” cu număr de înmatriculare A 906 BH, în satul Varnița, r-nul Anenii Noi, str. Tighina, în apropierea farmaciei „ELODY” a fost stopat de către colaboratorul de poliție din cadrul IP Bender, Danaciev Namic și condus la spitalul raional Anenii Noi, unde a fost supus testării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei. În urma testării medicale s-a stabilit că Lașco Ion se afla în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și anume, în aerul

expirat se conțineau vapori de alcool cu concentrația de alcool 0,38 %, iar concentrația alcoolului în sânge era de 1,26 g/l.

Prima instanță a calificat acțiunile inculpatului Lașco Ion în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, - conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

3. Sentința a fost atacată cu recurs de către inculpatul Lașco Ion, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Lașco Ion să fie achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal, invocând că:

- sentința primei instanțe este ilegală și neîntemeiată;

- în cadrul cercetării judecătorești s-a dovedit faptul că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal, deoarece cu excepția depozițiilor martorului Caragacian Ion, care indică că inculpatul a condus mijlocul de transport fiind în stare de ebrietate, n-au fost cercetate careva probe care ar dovedi vinovăția lui;

- în cadrul cercetării judecătorești, prin depozițiile martorilor Caragacian Ion și Danaciev Namic, ambii colaboratori ai IP mun. Bender s-a dovedit faptul că Lașco Ion a fost stopat nu de colaboratorul de poliție din cadrul IP Bender, Danaciev Namic, cum este indicat în ordonanța de punere sub învinuire și în partea descriptivă a sentinței, dar de colaboratorul de poliție Caragacian Ion, care n-a stopat automobilul condus de inculpat, dar s-a apropiat de automobilul inculpatului când el staționa și nu era condus de ultimul. Acest moment a fost ignorat de instanța de judecată. La fel instanța n-a dat o apreciere cuvenită faptului că, după ce Lașco Ion a fost depistat în stare de ebrietate, colaboratorul de poliție Caragacian Ion s-a urcat la volanul automobilului inculpatului și s-au deplasat de la fața locului. În cadrul discuției avute cu Caragacian Ion, ultimul în cadrul discuției încerca să (rezolve întrebarea prin altă metodă). Și numai după ce inculpatul n-a acceptat cererea colaboratorului de poliție Caragacian Ion, ultimul a condus automobilul la locul unde se afla inițial și numai după aceea a chemat colaboratorul de poliție Danaciev Namic, care a documentat cazul. Acest fapt este relatat nu numai de inculpatul Lașco Ion, dar și de martorul Ostap Vladimir. Aceste probe n-au fost apreciate de instanță în modul cuvenit, ceea ce a dus la emiterea unei sentințe ilegale și neîntemeiate;

- instanța de judecată nu a luat în considerare versiunea inculpatului, prin care el menționează că deși era în stare de ebrietate n-a condus mijlocul de transport așa cum se menționează în sentință, poziția inculpatului este probată și prin depozițiile martorilor: Berescu Natalia, Ostap Vladimir, Lazarencu Sergiu. Sentința de condamnare fiind bazată numai pe depozițiile martorului Caragacian Ion, care urmează să fie apreciate critic din motivul indicat mai sus.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2016, a fost respins recursul declarat ca nefondat și menținută sentința fără modificări.

5. Pentru a decide astfel, instanța de recurs a constatat că prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat, iar aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, instanța de recurs a reținut că deși inculpatul Lașco Ion nu și-a recunoscut vinovăția în fapta imputată, declarațiile acestuia din prima instanță reprezintă o modalitate de apărare, cu scopul de a fi exonerat de răspundere penală, deoarece acestea se combat prin probe administrate analizate în decizie, care demonstrează vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii imputate, cum ar fi:

- declarațiile martorilor Caragacean Ion, Danaciev Namic, Gîncu Andrei;
- procesul-verbal nr. 227 din 21 iulie 2015 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, conform căruia în sângele lui Lașco Ion s-a depistat o concentrație de alcool în mărime de 1,26 g/l (f.d. 22-23).

Totodată, instanța de recurs a menționat că în scopul demonstrării nevinovăției inculpatului Lașco Ion, partea apărării a prezentat ca probe, declarațiile martorilor Lazarencu Sergiu, Berestean Natalia, Ostap Vladimir.

Astfel, instanța de recurs cu privire la declarațiile martorilor Lazarencu Sergiu și Berestean Natalia, a indicat că au un grad redus de credibilitate, reieșind din faptul că, martorii sunt în relații apropiate cu inculpatul, fapt, care în viziunea instanței i-au determinat pe aceștia să depună în instanță declarații incomplete, favorabile inculpatului, în scopul diminuării vinovăției acestuia. Totodată, declarațiile martorilor apărării Lazarencu Sergiu, Berestean Natalia și Ostap Vladimir nu confirmă nevinovăția inculpatului, aceștia nu au oferit depoziții ce ar combate cele constatate de către prima instanță în cadrul cercetării judecătorești. Dimpotrivă, martorul Ostap Vladimir a confirmat faptul că la volanul automobilului se afla Lașco Ion, când a fost staționat automobilul lângă teigheaua cu pepeni verzi, ultimul a ieșit din automobil de pe scaunul șoferului, iar pe scaunul pasagerului se afla prietenul acestuia.

Prin urmare, instanța de recurs a respins ca neîntemeiate argumentele invocate în cererea de recurs, constatând că acestea nu și-au găsit confirmarea în rezultatul cercetării materialelor cauzei și a sentinței, care conține totalitatea declarațiilor martorilor audiați în cadrul cercetării judecătorești, atât din partea acuzării cât și din partea apărării, precum și motivarea aprecierii critice a unor probe, prima instanță apreciind aceste probe după intima convingere și în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

La fel, instanța de recurs a specificat că prima instanță just a menționat că, deplasarea mijlocului de transport reprezintă aflarea acestuia în mișcare, cât timp mijlocul de transport nu a pornit, nu se poate vorbi de o conducere a acestuia. În același timp, distanța parcursă în timpul conducerii este irelevantă pentru existența infracțiunii prevăzute la alin. (1) art. 264¹ Cod penal. Și astfel întemeiat a reținut existența unei activități de conducere, necâtând la faptul că conducătorul auto, Lașco Ion, a fost bănuit de Caragacean Ion că se află în stare de ebrietate, în timp ce staționa cu mijlocul de transport, din probele administrate în cadrul cercetării judecătorești rezultă neîndoielnic că înainte de a se fi oprit în fața teighelei cu pepeni verzi, Lașco Ion a condus mijlocul de transport în acele condiții.

Mai mult ca atât, instanța de recurs a notat că conform declarațiilor martorilor Berescu Natalia și Lazarencu Sergiu, în data de 21 iulie 2015 inculpatul a consumat băuturi alcoolice și intenționa să consume în continuare băuturi alcoolice, comunicând concubinei sale Berescu Natalia că va veni acasă împreună cu încă două persoane, iar Lazarencu Sergiu i-a comunicat să nu consume băuturi alcoolice în acea zi, fiindcă va avea nevoie să-l ajute să conducă automobilul lui Lașco Ion spre casă. Cu toate acestea, cele declarate de către martorii apărării nu combat versiunea acușării confirmată în cadrul cercetării judecătorești. De asemenea, faptul că, Lazarencu Sergiu era invitat și urma să conducă automobilul lui Lașco Ion la domiciliul acestuia, nu demonstrează faptul că inculpatul nu s-a urcat la volanul automobilului său și a condus în stare de ebrietate, or, în cadrul cercetării judecătorești în prima instanță s-a demonstrat cu certitudine că Lașco Ion s-a urcat în stare de ebrietate la volan și a condus automobilul de la magazin și până la teigheaua cu pepeni verzi.

Cu referire la pedeapsa aplicată, instanța de recurs a relatat că prima instanță a ținut cont de prevederile art. 7, 61 alin. (2), 75 Cod penal, luând în considerare gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării condamnatului, precum și personalitatea inculpatului, care se caracterizează negativ, nu este angajat în câmpul muncii, anterior a fost tras la răspundere penală și contravențională de mai multe ori, a săvârșit o infracțiune în perioada de probațiune, ajungând corect la concluzia că restabilirea echității sociale, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă prin stabilirea unei pedepse penale sub formă de amendă penală, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

La fel, instanța de recurs a conchis având în vedere faptul că inculpatul Lașco Ion a comis o nouă infracțiune din intenție, în perioada de probațiune stabilită prin sentința Judecătoriei Bender din 18 noiembrie 2014, prima instanță întemeiat a aplicat prevederile art. 85 Cod penal și a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de 4 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis și amendă în mărime de

500 u.c., cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs a atestat că pedeapsa aplicată urmează să contribuie la formarea unei atitudini de respect față de legea penală, precum și de valorile sociale și interesele protejate de lege, din partea condamnatului, persoana sa fie silită să înceteze activitatea criminală și să-și modifice comportamentul în conformitate cu prevederile legii.

Totodată, instanța de recurs a notat că în urma examinării materialelor cauzei, nu a depistat careva încălcări de procedură, sau încălcări a drepturilor și intereselor inculpatului.

6. La 07.11.2016 și 15.12.2016 sentința primei instanțe și decizia instanței de recurs sunt atacate cu recursuri în anulare de către condamnatul Lașco Ion, care solicită casarea acestora, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitat de sub învinuirea imputată, invocând că:

- i-a fost încălcat dreptul la apărare, or apărătorul său nu a avut timp suficient să facă cunoștință cu materialele cauzei în instanța de recurs, nu a avut posibilitatea să se consulte cu acesta, avocatul nefiind pregătit suficient să-i apere drepturile și interesele;

- este nevinovat și nu a comis infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (1) Cod penal, iar la cauza penală nefiind admistrate probe care să-i fi dovedit vinovăția, nu era la volanul automobilului;

- martorul Ostap Vladimir a fost amenințat de Caragacian Ion;

- a fost încălcat art. 33 alin. (2) Cod de procedură penală, or judecătorul nu avea dreptul să examineze prezenta cauza penală, fiind mătușa lui Caragacian Ion.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare în baza materialelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 454 Cod de procedură penală, recursul în anulare se declară în termen de 6 luni de la data pronunțării deciziei.

În speță, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs în anulare în termen.

Art. 453 Cod de procedură penală, prevede că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental din cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Conform pct. 44) art. 6 Cod de procedură penală, viciul fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată reprezintă o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Din textul recursului în anulare, Colegiul penal atestă că recurentul indică prezența viciului fundamental, sub aspectul încălcării dreptului la apărare garantat de art. 6 CEDO, invocând precum că „*i-a fost încălcat dreptul la apărare, or apărătorul său nu a avut timp suficient să facă cunoștință cu materialele cauzei în instanța de recurs, nu a avut posibilitatea să se consulte cu acesta, avocatul nefiind pregătit suficient să-i apere drepturile și interesele*”.

În acest context, cu referire la acest motiv, Colegiul penal constată că este unul neîntemeiat și interpretat arbitrar de recurent, or din materialele cauzei (f.d. 171, 172), rezultă că inculpatul Lașco Ion a fost asistat în ședința de judecată a instanței de recurs ordinar de avocatul Cunișin Leonid, în baza contractului de asistență juridică nr. 73 din 12.10.2016, iar din materialele cauzei nu se identifică nici o cerere din partea avocatului sau a inculpatului în vederea amânării examinării cauzei penale respective, pentru luarea de cunoștință cu materialele cauzei sau orice alte solicitări, nefiind depistat de instanța de recurs în anulare nici un temei de a pune la îndoială faptul că în cauza penală deferită judecătii a fost asigurat dreptul inculpatului la apărare.

La fel, ce ține de motivul invocat de recurent, precum că „*a fost încălcat art. 33 alin. (2) Cod de procedură penală, or judecătorul nu avea dreptul să examineze prezenta cauza penală, fiind mătușa lui Caragacian Ion*” Colegiul penal consideră că este unul pur declarativ, or nici din materialele cauzei nu rezultă prezența acestor circumstanțe, or la judecarea cauzei în prima instanță careva cereri de recuzare a judecătorului care a examinat cauza nu au fost înaintate de părți, iar în prezentele cereri de recurs în anulare nu sunt indicate careva probe care ar confirma cele invocate.

În privința argumentului recurentului, precum că „*martorul Ostap Vladimir a fost amenințat de Caragacian Ion*”, instanța de recurs în anulare stabilește că este fără suport factologic, or asemenea circumstanțe nu au fost relatate de martorul Ostap Vladimir la audierea sa în instanța de judecată (f.d. 132), iar careva probe în confirmarea acestor presupuneri nu au fost prezentate în instanțele de judecată.

Totodată, se atestă că din textul recursului în anulare declarat se evidențiază contradictorialitatea acestuia, prin faptul că recurentul Lașco Ion, pe lângă prezența presupusului viciu fundamental, critică aprecierea probelor de către prima instanță și instanța de recurs, relatând în cererile de recurs despre propria opinie asupra circumstanțelor constatate în speță, or aceste alegații sunt bazate de aprecierea subiectivă a recurentului, determinată de dezacordul cu soluția adoptată de instanțele ierarhic inferioare, cu scopul reexaminării cauzei, or în privința vinovăției inculpatului Lașco Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal, instanța de recurs s-a expus detaliat și argumentat în deicizia sa (f.d.175-183), bazându-și concluzia pe un cumul de probe admisitrat, apreciate de ambele instanțe corect conform art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, veridicității, iar toate probele în ansamblu prin coroborarea lor, fără a fi

comise în acest sens careva erori ce ar fi constituit un viciu fundamental, ce ar afecta legalitatea și temeinicia deciziei atacate.

În această ordine de idei, Colegiul penal mai invocă că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, “inter alia”, ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (a se vedea cazul *Brumărescu vs România*, Nr.28342/95&62, 28 octombrie 1999). Acest principiu insistă asupra faptului că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri judecătorești definitive și executorii doar în scopul reluării procesului de judecată și al unei noi soluționări a cauzei. Competența de revizuire a instanțelor supreme trebuie exercitată pentru a corecta erorile de drept și omisiunile justiției, și nu pentru a efectua o reexaminare a cauzei. Revizuirea nu trebuie tratată ca un recurs deghizat și nici existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi drept temei pentru reexaminare. O îndepărtare de la acest principiu este justificată doar în cazul în care reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (a se vedea cazul *Bujnița vs Moldova*, Nr.36492/02, 16 ianuarie 2007).

9. În consecință, Colegiul penal constată că hotărârile judecătorești irevocabile a instanțelor ierarhic inferioare, nu sunt afectate de un viciu fundamental, hotărârile contestate cuprind motivele pe care și-au întemeiat soluția, astfel acestea sunt legale și corecte, iar recursul în anulare declarat, este inadmisibil fiind vădit neîntemeiat.

10. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4), art. 456 alin. (1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către condamnatul Lașco Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2016, în cauza penală privindu-l pe **Lașco Ion XXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **16 martie 2017**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Toma Nadejda